

Podrobná důvodová zpráva

Zastupitelstvu Zlínského kraje se ke schválení předkládá návrh Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2026–2028 (dále také „SPRSS“) včetně jeho příloh, viz příloha **P02**.

Návrh SPRSS je předložen spolu s vypořádáním připomínek z veřejného projednání návrhu strategického dokumentu, viz příloha **P03**.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro období 2026–2028

SPRSS je strategický dokument Zlínského kraje pro oblast poskytování sociálních služeb. Jeho úkolem je mimo jiné popsat způsob zajištění Základní sítě sociálních služeb, Dočasné sítě sociálních služeb a s tím související procesy tak, aby byly zajišťovány zjištěné potřeby osob na území kraje a mohla být řešena nepříznivá sociální situace osob žijících nebo s vazbou na území kraje.

Zpracování střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb je upraveno v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) a ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška“). Vyhláška stanoví podmínky pro zpracování a strukturu střednědobého plánu a mimo jiné určuje rozsah některých údajů v něm obsažených, například dosud nepokryté potřeby, nedostatečné kapacity sociálních služeb a nedostupnost jednotlivých druhů sociálních služeb v daném území, minimálně na úroveň správního obvodu obce s rozšířenou působností (dále jen „SO ORP“). Vyhláška určuje minimální rozsah ekonomických analýz a postup pro zveřejnění a projednání střednědobého plánu. Důležitost dokumentu tohoto charakteru vyplývá již ze zakotvení zákonné povinnosti k jeho zpracování, která je adresována krajům. Zákon o sociálních službách a vyhláška stanovuje požadovaný obsah tohoto strategického dokumentu včetně období, na které má být vytvářen.

SPRSS je zpracováván v souladu se zákonem o sociálních službách v pravidelných tříletých intervalech. Prováděcí částí SPRSS jsou akční plány, které jsou zpracovány na období jednoho roku. Akční plány vždy vychází z navrhovaných cílů SPRSS a obsahují opatření k naplňování cílů Zlínského kraje v oblasti plánování a financování sociálních služeb.

Strategický dokument se skládá ze čtyř hlavních částí – popisné, analytické, strategické a způsobu zajištění sítí sociálních služeb kraje. Každá z těchto částí se věnuje stěžejním tématům v dané oblasti strategického plánování.

První část dokumentu popisuje proces zpracování SPRSS, jednotlivé fáze jeho tvorby, organizační strukturu, časový harmonogram, postup vyhodnocování střednědobého plánu a způsob provádění změn v dokumentu v období jeho platnosti.

Analytická část dokumentu obsahuje výstupy z analýz a strategických dokumentů. Popisuje území Zlínského kraje a jeho charakteristiku s vazbou na sociodemografické a socioekonomické ukazatele. Analytická část obsahuje popis zjištěných potřeb na území Zlínského kraje, přehled meziresortních oblastí, který vychází ze sběru nepokrytých potřeb z celého území Zlínského kraje, dále přehled počtu uživatelů, kterým jsou sociální služby poskytovány, počet odmítnutých zájemců o vybrané druhy sociálních služeb, ekonomickou analýzu a SWOT analýzu.

Strategická část pak obsahuje vizi, hlavní cíle a dílčí cíle pro období 2026–2028, které s ohledem na disponibilní zdroje byly stanoveny pro naplnění potřeb zjištěných na základě provedených analýz.

Poslední část je zaměřená na způsob zajištění sítí kraje, ve které je popsán proces tvorby sítí kraje, jejich podoba, zásady, podmínky a postupy pro jejich tvorbu, financování sociálních služeb a kontroly sociálních služeb.

Součástí SPRSS jsou také přílohy, ve kterých je uveden popis požadavků směřujících k naplnění vize SPRSS pro jednotlivé druhy sociálních služeb, jednací řády pracovní skupiny pro potřeby a pro strategii, dále detailní přehled nepokrytých potřeb z území Zlínského kraje a vybrané analýzy.

Návrh SPRSS byl včetně příloh zveřejněn na úřední desce a webu Zlínského kraje. Odborná i laická veřejnost měla v termínu od 14. 2. 2025 do 2. 3. 2025 možnost zaslat připomínky k návrhu SPRSS pomocí zveřejněného formuláře. Zlínskému kraji bylo ve stanovené lhůtě doručeno celkem 73 připomínek. Z toho 56 připomínek zaslali obce a poskytovatelé sociálních služeb, 17 připomínek bylo zasláno v rámci Krajského úřadu Zlínského kraje. K vypořádání připomínek byly použity tyto formulace: akceptováno, částečně akceptováno, neakceptováno, upraveno a vysvětleno.

SPRSS byl zpracován Odborem sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje. Na jeho tvorbě se podíleli členové Pracovní skupiny pro potřeby, Pracovní skupiny pro strategii, zástupci obcí včetně obcí s rozšířenou působností, poskytovatelé sociálních služeb, externí odborníci a Odbor strategického rozvoje kraje. Uživatelé sociálních služeb a občané byli do tvorby SPRSS zapojeni přes sběr potřeb od obcí, nemocnic či poskytovatelů sociálních služeb, také mohli během tvorby dokumentu své připomínky zasílat na email sprss@zlinskykraj.cz.

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Zlínského kraje nyní pracuje na přípravě první prováděcí části SPRSS, a to Akčního plánu rozvoje sociálních služeb ve Zlínském kraji pro rok 2026 (dále jen „Akční plán“). Akční plán bude obsahovat konkrétní opatření definovaná pro naplnění vize a cílů stanovených v SPRSS. Jeho nedílnou součástí bude podoba sítí sociálních služeb Zlínského kraje pro rok 2026 (Základní síť, Dočasná síť a Zásobník rozvojových záměrů), a to včetně předpokládaného rozvoje sociálních služeb v roce 2026 (na základě rozvojových záměrů vybraných k podpoře, které podali poskytovatelé do vyhlášené výzvy krajem). Akční plán bude přílohou žádosti o dotaci ze státního rozpočtu z kapitoly 313 MPSV pro rok 2026. Jeho návrh bude předložen k projednání Radě Zlínského kraje, která bude zasedat dne 2. 6. 2025 a Zastupitelstvu Zlínského kraje, které bude zasedat dne 23. 6. 2025.